

SalusAnsvars sparkonto ger dig valuta för pengarna

Du känner säkert till att SalusAnsvar sedan snart två år tillbaka har en egen bank – SalusAnsvar Bank. Banken erbjuder en rad olika förmånliga produkter både för dig som är medlem i Hälsofrämjandet eller Vegetariska föreningen. Det gäller såväl när du behöver låna pengar som om du har en slant över och vill spara den på ett förfufligt sätt.

Om du vill ha dina pengar lätt tillgängliga men ändå få en hyfsad avkastning är SalusAnsvars sparkonto ett mycket bra alternativ. Råntan är 3,25% och beräknas dag för dag och från första kronan. Det förekommer varken uttags- eller insättningsavgifter och inte heller tillämpas några uppsägningstider. Sparkontot kan därför med fördel användas som buffert för oförutsedda utgifter. Med tan-

ke på råntevån är kontot även lämpligt för långsiktigt och säkert sparande där du får ut betydligt mer av dina pengar än om du har dem stående på ett lågråntekonto, t ex ett vanligt lönekontto.

Det är enkelt att komma åt sina pengar på SalusAnsvars Sparkonto även om vi inte är anslutna till bankomatsystemet eller har flera bankkontor runt om i landet. Inbetalningarna kan du göra på ditt bank-/postkontto eller via bank-/postgiro. Vid regelbundna insättningar varje månad går det också bra med autogiro.

När du vill ta ut dina pengar kontaktar du oss på det sätt som passar dig bäst före kl 15.00 (via telefon, brev, mail eller fax) så har du dina pengar senast dagen efter. Pengarna

sätts in på det kontto (ett s k motkontto) som du själv anger när du ansöker om sparkontto. På så sätt kan du vara säker på att ingen annan kan komma åt dina pengar, för även om någon annan skulle ringa och begära ett uttag från ditt kontto så sätts pengarna alltid in på ditt angivna motkontto. Vill du byta motkontto måste det meddelas oss skriftligen.

Om du är intresserad av ett öppna ett SalusAnsvar Sparkonto eller ta del av några av de andra förmånerna du har i SalusAnsvar som medlem i Hälsofrämjandet eller Vegetariska föreningen, är du välkommen att ringa SalusAnsvars kundtjänst på telefon 0200-87 50 00.

BIRGITTA OLLI
SALUSANSVAR

Preventiv medicin

Preventiv medicin omfattar både förebyggande av sjukdom och främjande av hälsa. I det första fallet är målsättningen att minska eller eliminera specifika sjukdomsorsaker och därmed förhindra att en viss sjukdom uppstår. Att främja hälsan innebär det att man ökar motståndskraften mot sjukdom.

Trots den medicinska forskningens framsteg är den behandlande, kurativa medicinen ändå förvänsansvärt ofta ur stånd att eliminera sjukdomsorsaker och återge patienterna deras fulla hälsa. Att kunna förebygga att onödigt sjukdom uppstår är något oerhört eftersträvsvärt eftersom det skulle bespara många människors lidande.

Att förebygga sjukdom i stället för att vänta tills den uppstår och sedan behandla med alla till buds stående medel och metoder kan vara direkt lönsamt. Det skulle innebära mindre utgifter för samhället.

Förebyggande av sjukdom och främjande av hälsa är två grundpelare i folkhälsoarbetet. Det är dock svårt att få den preventiva medicinen att vilja på vetenskaplig grund då detta folkhälsoarbete utgör en paradox: det är omöjligt att bevisa sambandet mellan

en förebyggande insats och uthbliven sjukdom eller ohälsa. Svårigheten att vetenskapligt bevisa preventiva effekter, jämfört med terapeutiska, beror också på att den vetenskapliga metodiken är mindre väl utvecklad. Det beror på att preventiv medicin och folkhälsovetenskap är ett ung forskningsområde, jämfört med t.ex. kliniska prövningar av läkemedelseffekter inom kurativ medicin.

Folksjukdomar betingas i stor utsträckning av livsstil, levnadsvanor och faktorer i miljön. I en genomgång av kända riskfaktorer för tumörsjukdomar uppskattar man att 80 % av all cancerdödlighet skulle kunnat förebyggas om både miljö- och livsstilsrelaterade riskfaktorer hade totalt eliminerats. Motsvarande siffra för hjärtkärlsjukdomar torde vara lika hög.

Eftersom cancer och hjärtkärlsjukdomar dominerar sjukdomsprofilen för livsstilsförändring och hälsofrämjande beteenden viktiga mål för det preventiva folkhälsoarbetet. Samtidigt är det i många fall svårt att värdera exakt vilka beteenden som är direkt hälsoavdåliga eftersom folksjukdomarna inte betingas av en enda faktor, utan av en rad mer eller mindre välkända riskfaktorer som

tillsammans bidrar till sjukdomsutvecklingen. Det är alltså sällan som en enskild riskfaktor är ensam ansvarig för en sjukdomsutveckling. Detta är en viktig insikt, som i hög grad bestämmer förutsättningarna för preventivt folkhälsoarbete.

När det gäller att förebygga en så pass vanlig sjukdom som hjärtinfarkt, råder den s.k. preventiva paradoxen, vilken innebär att det kan vara mer lönsamt att behandla hela befolkningens blodfettetsnivåer genom rådgivning om kost och motion etc. än att spara upp dem som har extremvärden över normalgränserna och enbart behandla sådana högriskindivider. Samhållsstrategin är sannolikt mer framgångsrik än högriskstrategin av flera skäl. Det är ofta lättare att genomföra en attityd- och beteendeförändring vad gäller kost- och rökvanor om det omfattar en hel, avgränsad befolkningsgrupp, än om den bara gäller enstaka högriskindivider i ett för övrigt oförändrat lokalsamhälle. Det är sannolikt också lättare att förhindra att rökning blir vanlig om en negativ attityd till tobak blir dominerande, än det är att få storrökarna att sluta röka medan övriga individer fortsätter med sia sporadiska vanor.